

8. SINIF 6. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık OSMANİYE Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen ifadelerin başındaki (.....) boşluğa doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- (.....) Lozan Barış Antlaşması Türk dış politikası açısından bir dönüm noktası olmuştur. Bu antlaşma ile “kapitülasyonlar” ve “Düyûn-u Umûmiye Teşkilatı” kaldırılmıştır.
- (.....) Atatürk Dönemi’nde Türkiye dış politikada, önce Lozan Antlaşması ile ilgili sorunların çözümüne odaklanmış, daha sonra da yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı ülke güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapmıştır.
- (.....) Lozan Barış Antlaşması’nda çözülemeyen konulardan biri boğazlar sorunudur.
- (.....) “Dış borçlar sorunu” Lozan Antlaşması’nda çözülemeyen konulardan biridir.
- (.....) Lozan Antlaşması ile egemenliğimizi zedeleyen hükümlerin tümü kaldırılmıştır.
- (.....) Mustafa Kemal, hayata gözlerini yumduktan sonra Hatay anavatana katılmıştır.
- (.....) Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin imzalanmasından sonra savaş gemilerinin boğazlardan geçişinin sınırlandırılması Türkiye’nin stratejik önemini arttırmıştır.
- (.....) Atatürk’ün Türk dış politikasında belirlediği hedeflerin başında tam bağımsızlık gelir.
- (.....) Türkiye, doğu sınırlarını güvence altına almak için Balkan Antantı’nı imzalamıştır.

2. “Atatürk dönemi Türk dış politikası” ile ilgili verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramlar ile doldurunuz.

Almanya-İtalya	Gerçekçi	Nüfus Mübadelesi	galip	Tam bağımsızlık	Balkan Antantı’na
Ankara Antlaşması	Fransa	Düyûn-u Umûmiye	Hatay	Gerçekçilik	yenilen
Kars Antlaşması’na	İngiltere	Ege Adaları	Musul	İngiltere - Fransa	

- Atatürk, dış politikada gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşmak yerine olmanın ve mevcut şartların gereklerine göre hareket etmenin önemine inanmıştır.
- Milletler Cemiyeti, I. Dünya Savaşı’nındevletleri tarafından kurulmuştur.
- Almanya ve İtalya’nın saldırgan politikasından endişe duyan Yunanistan ve Türkiye, birlikte hareket ederekimza atmıştır.
- Osmanlı Devleti zamanla aldığı borçları ödeyemez bir duruma gelmiştir. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek..... adıyla bir teşkilat kurmuşlardı.
-ile günümüz Türkiye-Irak sınırı çizilmiş ve Türkiye ile İngiltere arasında bir süredir devam eden gerginlik sona ermiştir.
-yabancı okullar konusunda Türkiye’nin isteklerine en çok karşı çıkan ülkedir.
- Atatürk’ün takip ettiği dış politikanın dayandığı temel ilke ve esaslar, dır.
- Türkiye ve Yunanistan’ın barışçıl yollarla çözdüğü sorun, sorunudur.
- Fransa’nın Suriye’nin bağımsızlığını tanınması ve Suriye’den çekilme kararı vermesi üzerine Türkiye.....sorununu yeniden gündeme getirdi.
- Yayılmacı politika izleyen vesebebiyle Balkan Antantı oluşturuldu.

3. Aşağıda verilen açık uçlu soruları dikkatli bir şekilde okuyarak cevaplayınız.

- a. “Ben toprak büyütme meraklısı değilim. Barış bozma alışkanlığım yoktur ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyicisiyim. Onu almasam edemem. Meclis kürsüsünden millete söz verdim: Hatay’ı alacağım! Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getirmezsem onun huzuruna çıkamam, yerimde kalamam. Ben şimdiye kadar yenilmedim, yenilemem; yenilirim bir dakika yaşayamam.”

Buna göre Atatürk’ün, Hatay’ı Türkiye’ye katmak istemesinin sebebi ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

- b. Tahran’da bir araya gelen Türkiye, İran, Irak ve Afganistan temsilcileri Sadabat Paketi adıyla bir antlaşma imzalandı.

İş birliğinden çok bir dostluk antlaşması mahiyetinde olan bu Paket’taki üye devletlerin amacı nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

- c. I. Dünya Savaşı’ndan sonra imzalanan barış antlaşmaları dünyaya barış getirmedi. Türkiye de, Balkan devletlerini bir araya getirmeye çalıştı. Bu çalışmaların bir sonucu olarak Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Balkan Antantı adıyla bir antlaşma imzalandı (9 Şubat 1934).

Türkiye’nin Balkan Antantı’nı imzalama amacı ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

- d. Milletler Cemiyeti, I. Dünya Savaşı’nın galip devletleri tarafından kurulmuştu. I. Dünya Savaşı’nda yaşanan yıkım, devletleri harekete geçirmişti. ABD Başkanı Wilson’un talebi doğrultusunda 1920’de kurulan Milletler Cemiyeti’nin amacı, bir daha böylesine büyük bir yıkımın yaşanmaması için devletler arasındaki sorunlara barışçıl yollardan çözüm bulmaktı. Türkiye ise uzun süre Milletler Cemiyeti’ne mesafeli durdu ve üyelik başvurusunda bulunmadı.

Buna göre; Türkiye’nin Milletler Cemiyeti’ne mesafeli durmasının nedeni ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

- e. Lozan Antlaşması'nda Türkiye'nin egemenlik haklarını zedeleyen bazı maddeler yer almaktadır.
Hangi antlaşma ile Türkiye'nin egemenlik haklarını zedeleyen bir durum ortadan kaldırılmıştır?

.....

.....

.....

.....

.....

- f. Lozan Barış Antlaşması'nda, Türkiye'nin boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını sınırlayıcı hükümler yer alıyordu. Türkiye, o dönemin şartları içinde bu hükümleri kabullenmek zorunda kalmıştı. Ancak ilerleyen yıllarda ortaya çıkan yeni durumlar, Türkiye'nin güvenliği açısından Lozan Antlaşması'nın boğazlarla ilgili hükümlerinin gözden geçirilmesini gerekli kıldı.

Bu şartlarda Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmasının sebebi nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

- g. Mübadele sorununun çözülmesi, Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk ilişkilerinin doğmasına zemin hazırladı. Yunanistan Başbakanı Venizelos ile Türkiye Başbakanı İnönü'nün karşılıklı ziyaretleri iki ülke arasındaki dostluğu geliştirdi.

Bu yakınlaşma hangi antlaşmanın imzalanmasına ortam hazırladı?

.....

.....

.....

.....

.....

- h. Türkiye ile Yunanistan arasında, Lozan görüşmeleri devam ederken azınlık sorunun çözümüne yönelik "Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine Dair Sözleşme" imzalandı (30 Ocak 1923). Bu sözleşmeye göre Anadolu'daki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı olarak yer değiştirilecek; İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkler, bu mübadelenin dışında tutulacaktı. Sözleşmenin uygulanma aşamasında taraflar arasında anlaşmazlık çıktı.

Türkiye ile Yunanistan arasında çıkan anlaşmazlığın sebebi nedir?

.....

.....

.....

.....

.....

- i. Musul sorunu ile ilgili Türkiye ile İngiltere arasında, 19 Mayıs 1924'te İstanbul'da başlayan görüşmelerden bir sonuç çıkmadı. Bunun üzerine sorun, İngilizler tarafından Milletler Cemiyetine götürüldü. Sorun Milletler Cemiyetine götürüldüğünde ise İngiltere daha etkinken Türkiye yeterince etkili olamadı.

İngiltere'nin Milletler Cemiyetinde Türkiye'ye göre daha etkili olmasının nedeni ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

- j. Misakımillî sınırları içerisinde yer alan Musul, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra, uluslararası hukuka aykırı bir şekilde İngilizler tarafından işgal edilmişti. Türk heyeti Lozan görüşmelerinde, Misakımillî sınırları içinde yer alan Musul'un, Türkiye'ye bırakılması gerektiğini savunmuş; gerekirse Musul'da halk oylaması yapılmasını önermişti. Ancak bu öneri İngilizler tarafından reddedildi.

Musul'da halk oylaması yapılmasını öneren Türk heyetinin dayanağı nedir ve halk oylaması yapılması önerisini, İngiltere niçin reddetmiştir?

.....

.....

.....

.....

.....

- k. Lozan'da alınan karar sonrası, Osmanlı borçlarının miktarının ve borçlardan ilgili devletlere düşen payın belirlenmesi için Paris'te bir konferans toplanmıştır. Bu konferansta Osmanlı borçlarının miktarı ve bu borçlardan devletlere düşen pay, aşağıdaki tabloda verildiği şekilde belirlenmiştir.

Osmanlı Borçlarının Ülkelere Dağılımı (13.06.1928, Paris) ⁴			
Ülkeler	Borç Tutarı	Ülkeler	Borç Tutarı
Türkiye	84.597.495	Hicaz	1.499.518
İtalya	243.000	Arnavutluk	1.633.233
Bulgaristan	1.776.354	Yunanistan	11.054.534
Yugoslavya	5.435.597	Suriye-Lübnan	11.108.858
Filistin	3.284.429	Yemen	1.182.104
Irak	6.772.142	Diğer	1.017.626
Toplam			129.605.090

Tabloya göre; en fazla borç niçin Türkiye'ye yüklenmiştir?

.....

.....

.....

.....

- l. Osmanlı Devleti ilk kez Kırım Savaşı sırasında dış borç almıştı (1854). Ancak alınan borçların verimli kullanılamaması nedeniyle devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelmiş ve iflas etmişti.

Osmanlı Devleti'nden alacaklı olan devletler borçlarını geri alabilmek için ne yapmışlardır?

.....

.....

.....

.....

.....

- m. Lozan Antlaşması sonrasında Türkiye yabancı okullarla ilgili yasal düzenlemeler yaptı. Yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilerek bu okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri de konuldu. Ayrıca bu okullar Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı.

Lozan Antlaşması'ndan sonra eğitimde hangi kanun çıkarılarak yabancı okullarla ilgili düzenleme yapılmıştır?

.....

.....

.....

.....

.....

- n. Almanya ve İtalya'nın takip ettiği saldırgan politika, hem İngiltere hem de Türkiye tarafından endişeyle karşılanmış ve iki taraf arasında iş birliği ortamının gelişmesine katkı sağlamıştır. İngiltere ile başlayan iyi ilişkiler Türkiye lehine sonuç vermiştir.

Türkiye hangi antlaşmayı imzalarken İngiltere'nin desteğini almıştır?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Verilen bilgilerin Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına olumlu veya olumsuz oluşuna göre ✓ işareti koyunuz.

S.N.	BİLGİ	OLUMLU	OLUMSUZ
a.	Millî Mücadele yıllarında “tam bağımsızlık” ilkesiyle hareket eden milletimiz, başka bir milletin mandası altına girmeyi reddetmiş ve bağımsızlığa olan inancını dile getirmiştir.		
b.	Lozan Antlaşması, Türkiye’nin sadece siyasi değil ekonomik bağımsızlığına da katkı sunmuştur.		
c.	Lozan Antlaşması’nda boğazların savunması Milletler Cemiyeti’nin sorumluluğuna bırakılmıştır.		
d.	Sadabat Paketi ile doğu sınırı güvence altına alınmıştır.		
e.	Lozan Antlaşması ile kapitülasyonlar ve Düyun-u Umûmiye Teşkilatı kaldırılarak Türkiye’nin ekonomik açıdan da bağımsızlığı sağlanmıştır.		
f.	Lozan Antlaşması’nda, Türkiye’nin boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını sınırlayıcı hükümler yer almıştır.		
g.	Türkiye Balkan Antantı ile hem bölge barışına katkı sağlamak hem de yeni bir savaş tehlikesi karşısında batı sınırını güvenlik altına almak istemiştir.		
h.	Milletler Cemiyeti, kuruluş amacına uygun hareket edemedi. Barıştan çok, büyük devletlerin emellerine hizmet eden Cemiyet, II. Dünya Savaşı’nın çıkmasına da ortam hazırlamıştır.		
i.	I. Dünya Savaşı’ndan sonra intikam hırsıyla hareket eden Almanya ve İtalya yeniden silahlanarak saldırgan bir politika takip etmeye başlamıştır.		

5. Aşağıdaki verilen olaylarla açıklamalarını eşleştiriniz. Açıklamanın başındaki harfi olayın başındaki (.....) işaretli yere yazınız.

AÇIKLAMA	OLAY
a. I. Dünya Savaşı'nın galip devletleri tarafından, I. Dünya Savaşı sonrası dünya barışını korumak için kurulan teşkilat	(.....) Nüfus Mübadelesi
b. Türkiye ile Osmanlı Devleti'nden Trablusgarp Savaşı ve sonrasında toprak alan on dört devlet arasında ortalama gelir oranlarına göre bölüşülecek ve yirmi yıl içinde ödenecek olan borçlar	(.....) Musul
c. Türkiye ile İngiltere arasında Musul sorununun çözümüne yönelik yapılan antlaşma	(.....) Milletler Cemiyeti
d. Kuruluş amacına uygun hareket edemeyen, barıştan çok, büyük devletlerin emellerine hizmet eden Milletler Cemiyeti'nin yerine kurulan cemiyet	(.....) Birleşmiş Milletler
e. Misakımillî sınırları içerisinde yer alan ve Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra, uluslararası hukuka aykırı bir şekilde İngilizler tarafından işgal edilen yer	(.....) Yabancı Okullar
f. Almanya ve İtalya'nın yeniden silahlanarak saldırgan bir politika takip etmeye başlamasıyla Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında imzalanan antlaşma	(.....) Balkan Antantı
g. Lozan Antlaşması sonrasında Tevhidi Tedrisat Kanunu ile çözüme kavuşan dış politika sorunu	(.....) Dış Borçlar
h. Lozan'dan sonra Türkiye-Yunanistan arasında sorun yaşanmasına neden olan ve daha sonra çözülmesiyle dostluk ilişkilerinin doğmasına zemin hazırlayan sorun	(.....) Ankara Antlaşması

6. Aşağıda verilen kelime ve kelime grupları ile açıklamaları eşleştiriniz.

a. Tam bağımsızlık	b. Gerçekçilik	c. Akılcılık
d. Mütakabiliyet	e. Barış	f. Milli menfaatleri esas alma

1. Türkiye yayılmacı bir politika takip etmemiş, devletler arasındaki sorunların diplomasi ile çözülmesinden yana olmuştur. Uluslararası ilişkilerde, tarihî dostluk ve düşmanlık yerine, değişen şartlar ve karşılıklı yarar ilişkileri esas alınarak birçok ülkeyle dostluklar kurulmuştur.
2. Devletler arası ilişkilerde sürekli dostluklar olmadığı gibi sürekli düşmanlıklar da yoktur. Ülke menfaatlerinin gerektirdiği şekilde hareket etmek gerekmektedir.
3. Türkiye dış politikada barışçıl yöntemler takip etmiş, devletler arasında iş birliğinin gelişmesine önem vermiştir. Türkiye kendisine dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmiş ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemiştir.
4. Geçmişin sorunlarına saplanıp kalmak yerine mevcut şartları değerlendirerek geleceğe yönelik kararlar almaktır. Değişen şartları iyi analiz etmek ve bu şartlar altında en doğru adım atmayı gerektirir.
5. Dış politikada gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşmak yerine gerçekçi olmanın ve mevcut şartların gereklerine göre hareket etmenin önemine inanmaktır.
6. Siyasi, askerî, ekonomik vb. alanlarda kendi iradesiyle ve kendi menfaatlerine göre hareket edebilmektir.

1 —————

2 —————

3 —————

4 —————

5 —————

6 —————

7. Atatürk, uluslararası ilişkilerde Türkiye'nin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı duyan devletlerle iyi ilişkiler kurmaya önem vermiştir. Atatürk'ün "uluslararası barış ve iş birliği" ekseninde takip ettiği dış politikanın olumlu yansımaları olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu politikanın faydalarından biri değildir?

- A) Karşılıklı dostluk ve işbirliğini artırmıştır.
- B) Türkiye'nin bağımsızlığına saygı artmıştır.
- C) Dış politikaya olumsuz yansıması olmuştur.
- D) Dünya barışının korunmasına katkı sağlamıştır.

8. Atatürk, dış politikada gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşmak yerine gerçekçi olmanın ve mevcut şartların gereklerine göre hareket etmenin önemine inanmıştır.

Verilen bilgi "Türk Dış Politikasının Dayandığı Temel İlkelerden" hangisi ile ilgilidir?

- A) Barış
- B) Gerçekçilik
- C) Mütakabiliyet
- D) Milli menfaatleri esas alma

9. Türkiye dış politikada barışçıl yöntemler takip etmiş, devletler arasında iş birliğinin gelişmesine önem vermiştir. Türkiye kendisine dostça yaklaşan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmiş ancak düşmanca tavır sergileyen ülkelere gerekli karşılığı vermekten çekinmemiştir.

Verilen bilgi "Türk Dış Politikasının Dayandığı Temel İlkelerden" hangisi ile ilgilidir?

- A) Akılcılık
- B) Gerçekçilik
- C) Mütakabiliyet
- D) Tam bağımsızlık

10. Lozan Barış Antlaşması Türk dış politikası açısından bir dönüm noktası olmuştur. Bu antlaşma ile hem yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine karışmalarının önüne geçilmiş hem de "ekonomik bağımsızlık" yolunda önemli bir adım atılmıştır. Tüm bunlar, Türkiye'yi "tam bağımsız bir dış politika takip etme" imkânına kavuşturmuştur.

Lozan Barış Antlaşması ile Türkiye'yi "tam bağımsız bir dış politika takip etme" imkânına kavuşturan olay nedir?

- A) Türkiye'nin yabancı devletlerle iyi ilişkiler geliştirmek istemesi
- B) Kapitülasyonlar ve Düyûn-u Umûmiye Teşkilatı'nın kaldırılması
- C) Türkiye'nin dostluk ve güvene dayalı ilişkiler kurmaya başlaması
- D) Türkiye'nin Lozan'da karşı tarafın her istediğini almasına izin vermemesi

11. Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile;

- Boğazların yönetimi Türkiye'ye devredilecek.
- Askerden arındırılmış bölge kaldırılacak. Türkiye buralarda askerî tedbir alabilecek.
- Boğazların güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacak.
- Boğazlardan ticaret gemilerinin geçişi serbest ve ücretsiz olacak, savaş gemilerinin geçişi belli kurallara bağlı olacak.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin sonuçlarından biri olamaz?

- A) Boğazların dış tehditlere açık hale gelmesi
- B) Türkiye'nin güvenliğinin artmasını sağlaması
- C) Türkiye'nin uluslararası saygınlığının artmasına sebep olması
- D) Türkiye'nin egemenlik haklarını sınırlayan hükümlerin kalkması

12. I. Dünya Savaşı'ndan sonra uluslararası sorunları görüşmek üzere kurulan Milletler Cemiyeti (Cemiyeti Akvam) günümüzdeki Birleşmiş Milletlerin temeli sayılabilecek bir organizasyondur.
Milletler Cemiyeti'nin kurulması ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?
- A) Üye devletler arasında gizli ittifaklar kurulması
 - B) Mağlup devletlerin topraklarının paylaşılması
 - C) Tarafsız devletlerin tehdit olmasının önlenmesi
 - D) Devletler arası sorunların barış yoluyla çözülmesi
13. Lozan Barış Antlaşması Türk dış politikası açısından bir dönüm noktası olmuştur. Bu antlaşma ile "kapitülasyonlar" ve "Düyun-u Umûmiye Teşkilatı" kaldırılmış, böylece hem yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine karışmalarının önüne geçilmiş hem de "ekonomik bağımsızlık" yolunda önemli bir adım atılmıştır.
Buna göre Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) Düşmanlıkları yok edip, dostlukları inşa edecek politika takip etmiştir.
 - B) Tam bağımsız bir dış politika takip etme imkanına kavuşmuştur.
 - C) Yabancı devletlerle iyi ilişkiler geliştirmesine zemin hazırlamıştır.
 - D) Sorunların çözümünü için diplomasi kapılarını hep açık tutmuştur.
14. Lozan Barış Antlaşması Türk dış politikası açısından bir dönüm noktası olmuştur. Türk dış politikasının en önemli özelliği barışçıl olması, gerçekçilikten sapmaması, uluslararası hukuka ve meşruiyete azami önem vermesi ve hem bölgesel hem de uluslararası planda işbirliği ve diyalogu önde tutan bir çizgi izlemesidir.
Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin Lozan Barış Antlaşması ile elde ettiği kazanımlardan biri değildir?
- A) Türkiye Misak-ı Milli sınırlarına kavuşmuştur.
 - B) Azınlık ve dış borçlar sorunu gibi birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur.
 - C) Yabancı devletlerle karşılıklı iyi ilişkiler geliştirmesine zemin hazırlamıştır.
 - D) Lozan Antlaşması dostluklar inşa edecek bir dış politika izlenmesini sağlamıştır.

15. “Uluslararası barış ve iş birliği” ekseninde dış politika takip eden Türkiye, Musul sorunu nedeniyle karşı karşıya geldiği İngiltere ile bu sorunun çözümünden sonra iyi ilişkiler geliştirmeye gayret etmiştir. Bu sıralarda Almanya ve İtalya’nın takip ettiği saldırgan politika, hem İngiltere hem de Türkiye tarafından endişeyle karşılanmış ve iki taraf arasında iş birliği ortamının gelişmesine katkı sağlamıştır. İngiltere ile başlayan iyi ilişkiler Türkiye lehine sonuç vermiş ve Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalanırken İngiltere’nin desteğini almıştır.

Buna göre Türkiye’nin nasıl bir siyasi yol izlediği söylenebilir?

- A) İlişkilerini, İngiltere ile çıkar ilişkisine çevirmiştir.
- B) Almanya ve İtalya’ya düşmanca tavır sergilemiştir.
- C) Uluslararası barış ve işbirliği ekseninde çalışmıştır.
- D) Çıkarları gereği İngiltere’yi kullanma politikası izlemiştir.

16. Türkiye, Yunanistan ile de millî çıkarlarına uygun olmak şartı ile iyi ilişkiler geliştirmeye gayret etmiştir. Kısa bir süre öncesine kadar ülkemizi istila niyetiyle hareket eden Yunanistan; bu niyetinden vazgeçmek zorunda bırakıldıktan sonra, Türkiye ile yakınlaşma ihtiyacı hissetmiştir. Almanya ve İtalya’nın saldırgan politikasından endişe duyan Yunanistan ve Türkiye, birlikte hareket ederek Balkan Antantı’na imza atmış ve birbirlerine yardım etme sözü vermişlerdir.

Buna göre, Türkiye’nin, Yunanistan ile Balkan Antantı’nın imzalamasının en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye’nin Yunanistan’ın millî çıkarlarını düşünmemesi
- B) Türkiye ile Yunanistan’ın İtalya’ya gözdağı vermek istemesi
- C) Almanya ve İtalya’nın saldırgan politikasından endişe duyulması
- D) Türkiye’nin, Yunanistan’ı düşmanca tavırdan vaz geçirme düşüncesi

17. Osmanlı Devleti’nin verdiği kapitülasyonlardan yararlanan yabancı devletler Osmanlı topraklarında birçok okul açmışlardı. İlgili oldukları devletlerin konsoloslukları aracılığıyla yönetilen bu okullarda Osmanlı Devleti’nin yeterince denetim hakkı yoktu. Bunu değerlendiren yabancı okullar, eğitimden çok misyonerlik faaliyetleriyle meşgul oluyor ve ülkedeki azınlıkları devlete karşı isyana teşvik ediyorlardı. Osmanlı Devleti yabancı okulların bu zararlı faaliyetlerini engellemek için birtakım düzenlemeler yaptıysa da başarılı olamadı. Bunun üzerine TBMM tarafından 3 Mart 1924 tarihinde Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile bütün eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlanmıştır.

Verilenlere göre yabancı okulların “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile ayrıcalıklarına son verilme sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okulları ilgili konsolosluklar aracılığı ile yönetmeleri
- B) Eğitimden çok misyonerlik faaliyetlerinde bulunmaları
- C) Gayrimüslimlerin Osmanlı topraklarında birçok okul açmaları
- D) Osmanlı Devleti’nin yabancı okulların zararlı faaliyetlerini engellemeye çalışması

18. Lozan Antlaşması sonrasında Türkiye yabancı okullarla ilgili yasal düzenlemeler yaptı. Çıkarılan “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilerek bu okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri de konuldu. Ayrıca bu okullar Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı. Bu çalışmalar, bunca zamandır serbest hareket etmeye alışmış bazı yabancı okulları rahatsız etti ise de Türkiye kararlarının arkasında durdu. Kurallara uyan yabancı okullar faaliyetlerine Türk Hükûmetinin kontrolünde devam ederken aykırı hareket eden okullar kapatıldı. Avrupalı devletler yabancı okullarla ilgili düzenlemelerin birlikte gözden geçirilmesini istemişler ancak Türkiye bu isteği reddetmiştir.

Türkiye’nin, yabancı devletlerin bu isteğini reddetmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransızların alınacak karara karışmak istemesi
- B) Türkiye’nin yabancı okulları denetlemek istemesi
- C) Tarih ve coğrafya derslerinin Türkçe okutulmak istenmesi
- D) Türkiye’nin tam bağımsız ve özgür bir devlet olduğunu göstermek istemesi

19. Türkiye’nin, kendi iç işlerine, yabancı devletleri karıştırmak istememesi, Türk dış politikalarının dayandığı temel ilkelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Milli menfaatleri esas alma
- B) Tam bağımsızlık
- C) Mütakabiliyet
- D) Gerçekçilik

20. Osmanlı Devleti ilk kez Kırım Savaşı sırasında dış borç almıştı (1854). Ancak alınan borçların verimli kullanılamaması nedeniyle devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelmiş ve iflas etmişti. Bunun üzerine alacaklı devletler bir araya gelerek “Düyyûn-u Umûmiye” adıyla bir teşkilat kurmuşlardı. Osmanlı Devleti’nin başlıca gelir kaynaklarına el koyan bu teşkilat, topladığı parayı alacaklı devletler arasında paylaşıyordu. Sanki “devlet içinde devlet varmış” gibi bir durum ortaya çıkmıştı.

Verilenlere göre Düyyûn-u Umûmiye teşkilatının kurulma amacı nedir?

- A) Osmanlı Devleti’ni sürekli borçlu tutmak
- B) Osmanlı Devleti’nin gelişmesini önlemek
- C) Osmanlı Devleti’ne ekonomik olarak destek olmak
- D) Osmanlı Devleti gelirlerini alacaklı devletler arasında paylaşmak

21. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde dış borçlardan kurtulma isteği de etkili olmuştu. Ancak savaşın kaybedilmesi sonucu Osmanlı Devleti bu borçlardan kurtulamadığı gibi daha fazla borçlanmak zorunda kalmıştı. Ancak Lozan Antlaşması'nda "Osmanlı borçları; Türkiye ile Osmanlı Devleti'nden Trablusgarp Savaşı ve sonrasında toprak alan on dört devlet arasında ortalama gelir oranlarına göre bölüşülecek ve yirmi yıl içinde ödenecektir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti savaşı kaybedince, borçlarını İtilaf devletleri ödemiştir.
- B) Osmanlı'dan ayrılan devletlere, borçları aralarında eşit olarak paylaştırılmıştır.
- C) I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla Osmanlı Devleti borçlarından kurtulmuştur.
- D) Dış borçlar Osmanlı Devleti'nden ayrılan devletlere gelirlerine göre pay edilmiştir.

22. Yabancı devletler, azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ediyorlardı. Bu durum devletin egemenlik haklarını zedeliyordu. Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahalesini önlemek için Lozan görüşmeleri sırasında çeşitli çalışmalar yapıldı. Türkiye ile Yunanistan arasında, Lozan görüşmeleri devam ederken azınlık sorunun çözümüne yönelik "Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine Dair Sözleşme" imzalandı (30 Ocak 1923).

Buna göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kararıyla Lahey Adalet Divanı'nda görüşülmüştür.
- B) Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahalesi önlenmiştir.
- C) Yunanistan ile sürekli gerginlik yaşanmasına sebep olmuştur.
- D) Yunanistan'ın egemenlik haklarının zedelenmesi önlenmiştir.

23. Yunanistan'ın Batı Trakya'daki Türklerin mallarına el koyması üzerine Türkiye de İstanbul'daki Rumların mallarına el koydu. Tüm bunlar iki taraf arasındaki sorunun daha da büyümesine neden oldu. Taraflar arasında yaşanan gerginlik bir süre daha devam etti. İtalya'nın Akdeniz'de saldırgan bir politika takip etmesi, Türkiye ve Yunanistan'ı tedirgin etti. Bu durum karşısında iki devlet birbirleriyle yakınlaşma ihtiyacı hissettiler. 10 Haziran 1930'da Ankara'da imzalanan antlaşma ile İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler mübadele dışında tutularak mübadele sorunu çözüldü.

Yunanistan ile Türkiye'nin birbirine yakınlaşmasına neden olan gelişmenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Yunanistan'ın Batı Trakya'daki Türklerin mallarına el koyması
- B) Türkiye'nin İstanbul'daki Rumların mallarına el koyması
- C) İtalya'nın Akdeniz'de saldırgan bir politika takip etmesi
- D) Yunanistan ile Türkiye arasında gerginlik yaşanması

24. 10 Haziran 1930'da Ankara'da imzalanan antlaşma ile İstanbul'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler mübadele dışında tutularak mübadele sorunu çözüldü. Sorunun çözülmesinde Atatürk'ün gayretleriyle taraflar arasında yapılan ikili görüşmeler etkili oldu. Mübadele sorununun çözülmesi, Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk ilişkilerinin doğmasına zemin hazırladı. Yunanistan Başbakanı Venizelos ile Türkiye Başbakanı İnönü'nün karşılıklı ziyaretleri iki ülke arasındaki dostluğu geliştirdi. Bu yakınlaşma Balkan Antantı'nın imzalanmasına ortam hazırladı.

Buna göre Balkan Antantı'nın imzalanmasına ortam hazırlayan durumun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Yunanistan ve Türkiye arasındaki sorunun Atatürk'ün gayretleri ile çözülmesi
- B) Türkiye ile Yunanistan arasındaki yakınlaşma ve dostluk ilişkilerinin gelişmesi
- C) İstanbul ve Batı Trakya'da yaşayan azınlıkların mübadele dışı tutulması
- D) 10 Haziran 1930'da Ankara'da Yunanistan ile antlaşma imzalanması

25. Almanya ve İtalya'nın Akdeniz ve Ortadoğu üzerinde saldırgan bir politika takip etmesi, diğer bölge ülkeleriyle birlikte Türkiye'yi de tedirgin etti. Türkiye ortaya çıkan bu durum karşısında Lozan Antlaşması'nın Boğazlarla ilgili hükümlerinin yenilenmesi için Milletler Cemiyeti'ne başvurdu. İtalya dışındaki bütün ülkeler Türkiye'nin başvurusuna olumlu yaklaştı. İsviçre'nin Montrö kentinde boğazlarla ilgili kararları görüşmek üzere yeni bir konferans toplandı. Konferansın sonunda, bugün hâlâ geçerliliğini koruyan Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalandı (20 Temmuz 1936).

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Türkiye daha fazla kazanım sağlamıştır.
- B) Sovyetler Birliği'nin kendini Karadeniz'de güvence altına alması önlenmiştir.
- C) Almanya ve İtalya yalnızca Ortadoğu üzerinde saldırgan bir politika izlemiştir.
- D) Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin uluslararası güç dengesindeki önemi azalmıştır.

26. Milletler Cemiyeti, I. Dünya Savaşı içinde barış ve güvenliği sağlamak amacıyla uluslararası siyasal bir örgüt kurulması düşüncesi ile İsviçre, Hollanda, İngiltere, ABD, özel ve resmi çevrelerde doğmuştur. ABD başkanı Wilson 1916'dan başlayarak savaşı önleyecek ülke bütünlüğü ve siyasal bağımsızlığı güvence altına alacak silahsızlanmayı düzenleyecek bir örgütün kurulmasını savunmuştur. ABD Başkanı Wilson'nun talebi doğrultusunda 1920'de kurulan cemiyet barışı korumak yerine güçlü devletlerin çıkarlarını korumaya hizmet etmeye başlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amacı olduğu söylenebilir?

- A) I. Dünya Savaşı'ndaki galip devletlerin çıkarlarını korumak
- B) Güçlü devletlerin çıkarlarını diğer devletlere karşı korumak
- C) Özellikle İngiltere'nin çıkarlarını korumak ve güdümüne girmek
- D) Devletler arasındaki sorunlara barışçıl yollardan çözüm bulmak

27. Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümünde takip ettiği barışçıl dış politika, dünya devletlerinin takdirini toplamıştı. Bunun üzerine İspanya, Türkiye'nin üye olması için Milletler Cemiyeti'ne öneri sundu. İspanya'nın önerisini kabul eden Cemiyet, Türkiye'ye üyelik teklif etti. Dünya barışına katkı sunmak isteyen Türkiye, bu teklifi kabul ederek 18 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyeti'ne üye oldu.

Türkiye, Milletler Cemiyeti'ne üye olduktan sonra hangi sorunu Milletler Cemiyeti aracılığı ile çözmüştür?

- A) Irak sorunu
- B) Hatay sorunu
- C) Kıbrıs sorunu
- D) Azınlıklar sorunu

28. Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amacı devletler arası sorunları barışçıl yollardan çözüm bulmaktır. Ancak Milletler Cemiyeti kuruluş amacına uygun hareket edemedi ve kısa bir süre sonra büyük devletlerin, özellikle de İngiltere'nin güdümüne girdi. Barışı korumak yerine, güçlü devletlerin çıkarlarını korumaya başladı. Uluslararası sorunların çözümünde taraflara eşit yaklaşmak yerine, tarafgir davrandı. Barıştan çok, büyük devletlerin emellerine hizmet eden Cemiyet, II. Dünya Savaşı'nın çıkmasını engelleyememiştir. Savaş sonrası 18 Nisan 1946'da Cenevre'de toplanan konferans XXI. Genel Kurul Toplantısı ile cemiyetin dağılmasına karar vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Milletler Cemiyeti'nin dağılmasına sebep olan olaylardan biri değildir?

- A) Güçlü devletlerin çıkarlarını korumaya başlaması
- B) II. Dünya Savaşı'nın çıkmasını engelleyememesi
- C) Milletler Cemiyeti'nin İngiltere'nin güdümüne girmesi
- D) Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amacına uygun hareket etmesi

29. I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmaları dünyaya barış getirmede. İntikam hırsıyla hareket eden Almanya ve İtalya yeniden silahlanarak saldırgan bir politika takip etmeye başladı. Bu devletlerin Balkanlar ve Akdeniz üzerinde takip ettikleri yayılmacı politikaya karşı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya'nın da olduğu Balkan Antantı diye bilinen bir dostluk antlaşması imzalandı.

Buna göre Balkan Antantı ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Balkan Devletlerinin sınırlarını tanımak
- B) Barış antlaşmaları ile dünyaya barış getirmek
- C) Türkiye'nin güney sınırını güvenlik altına almak
- D) Yayılmacı devletlerin emellerine engel olabilmek

30. Türkiye, Balkan devletlerini bir araya getirmeye çalıştı. Bu çalışmaların bir sonucu olarak Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Balkan Antantı adıyla bir antlaşma imzalandı (9 Şubat 1934). Fakat Balkan Devleti olan Bulgaristan bu antlaşmaya katılmamıştır.

Bulgaristan'ın Balkan Antantı'na katılmamasının sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bölgesel barışa katkı sağlamak istemesi
- B) Bulgaristan'ın tarafsızlığını diğer ülkelere göstermek istemesi
- C) Almanya ve İtalya'nın saldırgan tutumunu engellemek istemesi
- D) Bulgaristan'ın XX. yüzyılın başında Yunanistan ile sorun yaşaması

31. Balkan ülkeleriyle dostluk ve iş birliğini geliştiren Türkiye, aynı gayelere doğu komşularıyla da ulaşmaya çalıştı. İtalya'nın 1935'te Habeşistan'a saldırması, Ortadoğu'da güvenliği tehlikeye düşürmüştü. Türkiye, İran, Irak ve Afganistan temsilcileri Sadabat Paktı adıyla bir antlaşma imzaladılar. İş birliğinden çok bir dostluk antlaşması mahiyetinde olan bu Pakt'a üye devletler, birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve birbirlerinin iç işlerine müdahale etmemeyi taahhüt ettiler.

Aşağıdakilerin hangisinin Sadabat Paktı'nın imzalanmasına zemin hazırladığı söylenemez?

- A) Ülke ve bölge güvenliğinin sağlanması zorunluluğu
- B) Tüm dünyada sorunların giderek azalmaya başlaması
- C) Türkiye'nin, sorunlarını diplomasi ile çözmek istemesi
- D) Türkiye'nin doğu komşuları ile ilişkilerini geliştirmek istemesi

32. Atatürk, yeni Türk Devleti'nin dış politikasını; "Yurtta barış! dünyada barış" diyerek özetlemiştir. Ayrıca Türkiye'nin komşuları ile birlikte geçmişin kötü anılarını unutarak barış içinde yaşamasını, dış siyasetin temellerinden biri saymıştır.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Atatürk'ün bu politikası doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- A) Hatay'ın anavatanına katılması
- B) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- C) Azınlıkların Türk vatandaşı sayılması
- D) Yabancı okullar sorununun çözülmesi

33. "Ben toprak büyütme meraklısı değilim. Barış bozma alışkanlığım yoktur ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyiciydim. Onu almasam edemem. Meclis kürsüsünden milletime söz verdim: Hatay'ı alacağım! Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getirmezsem onun huzuruna çıkamam, yerimde kalamam. Ben şimdiye kadar yenilmedim, yenilemem; yenilirim bir dakika yaşayamam."

Verilen metinde Atatürk'ün hangi kişilik özelliği öne çıkmaktadır?

- A) Vatan ve millet sevgisi
- B) İleri görüşlülüğü
- C) Açık sözlülüğü
- D) Açık fikirliliği

34. Lozan Barış Konferansı'nda bazı konular Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözüme kavuşurken, bazı konular Türkiye'nin aleyhine çözümlenmiş, bazı konuların çözüme kavuşması ise sonraya bırakılmıştır.

Lozan Konferansı'nda Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözülemeyen sorunlardan hangisi Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözülmüştür?

- A) Musul sorunu
- B) Hatay sorunu
- C) Yabancı okullar
- D) Kapitülasyonlar

35.

- I. Hatay'ın anavatana katılması
- II. Yabancı okullar
- III. Musul sorunu
- IV. Nüfus mübadelesi

Lozan Barış Konferansı'nda görüşülen sorunlardan hangileri çözümlenememiştir?

- A) I, II
- B) II, III
- C) III, IV
- D) Yalnız III

36. Osmanlı Devleti'nin verdiği kapitülasyonlardan yararlanan yabancı devletler Osmanlı topraklarında birçok okul açmışlardı. İlgili oldukları devletlerin konsoloslukları aracılığıyla yönetilen bu okullarda Osmanlı Devleti'nin yeterince denetim hakkı yoktu. Bunu değerlendiren yabancı okullar, eğitimden çok misyonerlik faaliyetleriyle meşgul oluyor ve ülkedeki azınlıkları devlete karşı isyana teşvik ediyorlardı. Bu ve benzeri olaylardan dolayı yabancı okullarda Türkçe dersi yanında tarih ve coğrafya dersleri de Türk öğretmenlerce Türkçe okutulacak ve okullar Türk müfettişler tarafından denetlenmesi kararı alındı. Alınan bu kararlar yabancı devletlerin tepkisini çekti. Fakat kurallara uymayan okullar kapatıldı.

Buna göre,

- I. Türkiye yabancı okullar sorununu kendi müfredatı ile çözümlenmiştir.
- II. Yabancı okullar sorunu, yabancıların istekleri doğrultusunda çözümlenmiştir.
- III. Yabancı okullar denetime tabi tutulmuştur.

verilen yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I ve II, III

37. Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümünde takip ettiği barışçıl dış politika, dünya devletlerinin takdirini toplamıştı.

Buna göre Türkiye'nin,

- I. Dış borçlar sorunu
- II. Musul sorunu
- III. Hatay'ın anavatana katılması

gelişmelerinden hangilerini barışçıl yöntemlerle çözüme kavuşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

38. Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nda Hatay, özerk olarak Fransa'nın mandası altındaki Suriye'ye bırakılmıştı. Bu durum Lozan Antlaşması'nda da teyit edilmişti. Türkiye, o günün şartları altında Hatay'ı Suriye'ye bırakmak zorunda kalsa da Misakımillî sınırları içerisinde yer alan Hatay'ın Türkiye'ye katılması düşüncesi hep canlı kalmıştır. Bunda Atatürk'ün rolü büyük olmuştur. Atatürk'ün son dönemlerinde en çok Hatay meselesi ile uğraşmıştır. Bu meselenin çözümü için büyük bir çaba sarf etmiştir.

Buna göre, Atatürk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Suriye ile iyi geçinme politikası izlemiştir.
- B) Fransa'yı karşısına almak istememiştir.
- C) Misakımillî'ye büyük önem vermiştir.
- D) Yayılmacı bir politika izlemiştir.

39. Türkiye belirli dönemlerde, dünya barışına katkı sağlamak amacıyla Milletler Cemiyet'ine, İtalya'nın Habeşistan'a saldırması üzerine Sadabat Paktına, Almanya'nın saldırgan politikasına karşı balkan devletleriyle Balkan Antantı'na katılmıştır.

Türkiye'nin bu birliklere katılmasındaki amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Topraklarını genişletmek
- B) Siyasal alanda güçlenmek
- C) Komşuları ile iyi geçinmek
- D) Komşularına nüfuz üstünlüğü sağlamak

40. Aşağıda Lozan Barış Konferansı'nda görüşülen konular verilmiştir.

- I. Hatay'ın anavatana katılması
- II. Ege adaları
- III. Boğazlar sorunu
- IV. Yabancı okullar

Verilenlerin hangisiyle ilgili sorunların çözümü diğerlerinden sonra gerçekleştirilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

41. Lozan Antlaşması ile birlikte Hatay, Fransa mandası olan Suriye'ye bırakılmıştır. Böylece Misak-ı Milli kanunlarından taviz verilmiştir. Ancak Mustafa Kemal Hatay için oldukça büyük çaba harcayarak Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra Hatay meselesine çok önem vermiştir. Fransa'nın Suriye topraklarından çekilmesi ve Suriye'ye bağımsızlık vermesi ile Hatay meselesi Türkiye için büyük bir sorun haline gelmiştir.

Yukardaki metne göre Hatay sorununun gündeme gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması
- B) Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık vermesi
- C) İngiltere ile Musul sorununun çözülmesi
- D) Milletler Cemiyeti'nin taraflı davranması

42. Fransa, 1936'da Suriye ve Lübnan'a bağımsızlık tanıdı. Bu durumu değerlendiren Türkiye, Fransa'ya verdiği nota ile aynı bağımsızlığın Hatay'a da verilmesini istedi. Çıkabilecek yeni bir dünya savaşı karşısında Türkiye'nin dostluğuna ihtiyaç duyan Fransa, Hatay halkının Türkiye'ye katılma isteğini kabul etmek zorunda kaldı. Bu gelişmeler üzerine Hatay meclisi oy birliğiyle Türkiye'ye katılma kararı aldı (30 Haziran 1939). Bu karar 7 Temmuz 1939'da TBMM tarafından onaylandı.

Buna göre Hatayın anavatana katılmasında;

- I. Türklerin nüfusun çoğunluğunu oluşturması
- II. Fransa'nın, dönemin şartlarından dolayı Türkiye'nin dostluğuna ihtiyaç duyması
- III. Türkiye'nin yürüttüğü başarılı dış politika

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

43. Atatürk Dönemi'nde Türkiye dış politikada, önce Lozan Antlaşması ile ilgili sorunların çözümüne odaklanmış, daha sonra da yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı ülke güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk dönemi dış politikasını meşgul eden bir sorun değildir?

- A) Yabancı Okullar Sorunu
- B) Dış Borçlar Sorunu
- C) Bulgaristan sınırı
- D) Musul Sorunu

44. Lozan Konferansı'nda Türkiye, yabancı okullar meselesini görüşmeyi reddederek bunun bir iç mesele olduğunu belirtmiştir. Lozan Antlaşması sonrasında Türkiye yabancı okullarla ilgili yasal düzenlemeler yaptı. Çıkarılan "Tevhid-i Tedrisat Kanunu" ile yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilerek bu okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı. Yabancı okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri de konuldu. Ayrıca bu okullar Türk müfettişlerce denetlenmeye başlandı.

Türkiye'nin bu tutumu aşağıdakilerin hangisinden taviz vermediğinin göstergesidir?

- A) Avrupa ile ilişkilerin geliştirilmesi
- B) Azınlıklara geniş haklar verme
- C) Tam bağımsızlık anlayışı
- D) Yabancı dilde eğitim

45. Yabancı devletler, azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ediyorlardı. Bu durum devletin egemenlik haklarını zedeliyordu. Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahalesini önlemek için Lozan görüşmeleri sırasında çeşitli çalışmalar yapıldı. Lozan Antlaşması'nda, İstanbul'da yaşayan Rumlar ve Batı Trakya'da yaşayan Türk nüfusu hariç, Türk ve Rum nüfusunun karşılıklı olarak değiştirilmesi karara bağlanmıştır.

Buna göre Nüfus Mübadelesi'nin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınır güvenliğini sağlamak
- B) Dünya barışına katkı vermek
- C) İç işlerine müdahaleyi önlemek
- D) Azınlıkları ülkeden göndermek

46. Lozan Antlaşması'nda, Türkiye'nin boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını sınırlayıcı hükümler yer alıyordu. Türkiye, o dönemin şartları içinde bu hükümleri kabullenmek zorunda kalmıştı. Ancak ilerleyen yıllarda ortaya çıkan yeni durumlar, Türkiye'nin güvenliği açısından Lozan Antlaşması'nın boğazlarla ilgili hükümlerinin gözden geçirilmesini gerekli kıldı.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin hangi maddesi, boğazların hakimiyetinin Türk Devleti'ne geçtiğinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Boğazlardan, savaş gemilerinin geçişinin belli kurallara bağlanması
- B) Boğazlardan ticaret gemilerinin geçişinin serbest ve ücretsiz olması
- C) Boğazların Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin gemilerine açık olması
- D) Boğazlar Komisyonunun kaldırılarak, yetkilerinin Türkiye'ye verilmesi

47. Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümünde takip ettiği barışçıl dış politika, dünya devletlerinin takdirini toplamıştı. Bunun üzerine İspanya, Türkiye'nin üye olması için Milletler Cemiyeti'ne öneri sundu. İspanya'nın önerisini kabul eden Cemiyet, Türkiye'ye üyelik teklif etti. Dünya barışına katkı sunmak isteyen Türkiye, bu teklifi kabul ederek 18 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyetine üye oldu.

Türkiye Cumhuriyeti dış politikada verilen sorunlardan hangisini istediği gibi çözüme kavuşturamamıştır?

- A) Musul Sorunu
- B) Dış Borçlar sorunu
- C) Yabancı okullar sorunu
- D) Nüfus Mübadelesi sorunu

48. Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nda Hatay, özerk olarak Fransa'nın mandası altındaki Suriye'ye bırakılmıştı. Bu durum Lozan Antlaşması'nda da teyit edilmişti. Türkiye, o günün şartları altında Hatay'ı Suriye'ye bırakmak zorunda kalsa da Misakımillî sınırları içerisinde yer alan Hatay'ın Türkiye'ye katılması düşüncesi hep canlı kalmıştır.

Türkiye hangi olayın ardından Milletler Cemiyeti'ne başvurarak Hatay meselesini gündeme getirmiştir?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- B) Türk Fransız ilişkilerinin eskiye oranla iyileşmesi
- C) Fransa'nın Suriye'deki manda yönetimini kaldırması
- D) Almanya'nın yeniden silahlanması ve saldırganlaşması

49. Türkiye, Fransa'ya verdiği nota ile Suriye ve Lübnan'a verilen bağımsızlığın Hatay'a da verilmesini istedi. Bu talebi reddeden Fransa, konuyu Milletler Cemiyeti'ne taşımayı teklif etti. Milletler Cemiyeti Hatay'ın ayrı bir statüye kavuşturulmasına karar verdi. Bu doğrultuda Hatay'ın iç işlerinde bağımsız, dış işlerinde Suriye'ye bağlı, ayrı bir anayasaya sahip ve resmî dilinin Türkçe olmasına karar verildi.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Hatay Meclisi'nin anavatanı katılma kararı almasını
- B) Fransa'nın Hatay'ı mandası altına almasını
- C) Milletler Cemiyeti'nin öneminin artmasını
- D) Türkiye'nin Hatay'a müdahale etmesini

50. "Ben toprak büyütme meraklısı değilim. Barış bozma alışkanlığım yoktur ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyiciyim. Onu almasam edemem. Meclis kürsüsünden milletime söz verdim. Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalamaz."

Atatürk'ün bu sözü ile aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenebilir?

- A) Hatay'ın anavatanı katılmasını
- B) Balkan Antantı'nın imzalanmasını
- C) İzmir'in Yunan işgalinden kurtulmasını
- D) Musul'un İngilizlere teslim edilmemesini

51. Türkiye; Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya ile birlikte, Almanya ve İtalya destekli Bulgaristan tehditine karşı sınırlarını korumak ve balkanlardaki karışıklığa son vermek için 9 Şubat 1934 Yılında Balkan Antantı'nı imzalamıştır. **Buna göre Türkiye'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?**
- A) Balkan devletleri arasında ekonomik işbirliğinin geliştirilmesini
B) Balkan devletleri arasında ticari faaliyetlerin artırılmasını
C) Balkan devletleri arasında sosyal ilişkilerin artırılmasını
D) Batı sınırının güvenliğinin sağlanmasını
52. İtalya'nın 1935'te Habeşistan'a saldırması, Ortadoğu'da güvenliği tehlikeye düşürmüştü. Bu durum karşısında Türkiye ülke ve bölge güvenliğinin sağlanması için bölge ülkeleriyle iş birliğini geliştirmeye çalıştı. Tahran'da bir araya gelen Türkiye, İran, Irak ve Afganistan temsilcileri Sadabat Paktı adıyla bir antlaşma imzaladılar. İş birliğinden çok bir dostluk antlaşması mahiyetinde olan bu Pakt'a üye devletler, birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve birbirlerinin iç işlerine müdahale etmemeyi taahhüt ettiler. **Verilenlere göre Sadabat Paktı'nın kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Bölge ülkelerinin ortak çıkarlarını korumak
B) Türkiye'nin nüfuzunu bölge ülkelerine hissettirmek
C) İtalya'nın iç işlerine karışmasını önlemeye çalışmak
D) Ortadoğu'nun en güvenli bölge olmasını sağlamak
53. Yabancı devletler, azınlıkların haklarını koruma bahanesiyle Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ediyorlardı. Bu durum devletin egemenlik haklarını zedeliyordu. Yabancı devletlerin Türkiye'nin iç işlerine müdahalesini önlemek için Lozan görüşmeleri sırasında çeşitli çalışmalar yapıldı. **Lozan Antlaşması'ndan sonra Türk dış politikasında meydana gelen gelişmelerden hangisi sadece Türkiye ile Yunanistan'ı ilgilendirmektedir?**
- A) Boğazlar sorunu
B) Dış borçlar sorunu
C) Yabancı okullar sorunu
D) Nüfus mübadelesi sorunu
54. Türkiye, Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalanırken İngiltere'nin desteğini aldı, nüfus mübadelesi sorununun çözülmesi sonucu ise Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk ilişkileri arttı ve Balkan Antantı'nın imzalanmasına ortam hazırladı. **Buna göre Türkiye,**
- I. Sınırlarının güvenliğini sağlamıştır.
II. Komşu devletlerle ticari işbirliğini artırmıştır.
III. Dünya barışına katkıda bulunmuştur.
IV. Dünya ülkeleri nezdinde saygınlığı artmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılır?**
- A) I, III ve IV
B) I, II ve III
C) II ve IV
D) I ve III

55. Lozan Barış Antlaşması'nda yabancı okullar sorunu Türkiye'nin insiyatifine bırakılmıştı. Cumhuriyetin kurulması ile Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkartıldı. Eğitim kurumları bir çatı altında toplandı. Hazırlanan kanunla yabancı okullar Türk Milli Eğitimine bağlı hale getirildi. Yabancı okulların müfredatları ve uygulamaları Türk müfettişleri tarafından denetlendi. Türkçe, tarih ve coğrafya dersleri Türkçe olacak ve Türk öğretmenler tarafından okutulacaktır.

Buna göre Türkiye'nin böyle bir uygulama yapmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı okulların ülkemizden gitmelerini sağlamak
- B) Eğitimde, dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek
- C) İç meselelerimize yabancıların karışmasına engel olmak
- D) Türkçe, tarih ve coğrafya derslerini Türkçe olarak okutmak

56. Milletler Cemiyeti, I. Dünya Savaşı'nın galip devletleri tarafından kurulmuştu. I. Dünya Savaşı'nda yaşanan yıkım, devletleri harekete geçirmişti. ABD Başkanı Wilson'un talebi doğrultusunda 1920'de kurulan Cemiyetin amacı, bir daha böylesine büyük bir yıkımın yaşanmaması için devletler arasındaki sorunlara barışçıl yollardan çözüm bulmaktır. Ancak Cemiyet, kısa bir süre sonra büyük devletlerin, özellikle de İngiltere'nin güdümüne girdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Milletler Cemiyeti'nin kuruluş amaçlarından biri değildir?

- A) Büyük devletlerin çıkarlarını korumak
- B) Uluslararası barışı ve güveni sağlamak
- C) Devletler arasındaki siyasi ilişkileri geliştirmek
- D) Dünya barışının sağlanmasına katkıda bulunmak

57. Montrö Boğazlar sözleşmesine göre ;

- Boğazların yönetimi Türkiye'ye devredilecek.
- Boğazların güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacak.
- Türkiye savaşta ise yabancı savaş gemilerinin boğazlardan geçiş izninin Türkiye'ye bırakılmasına karar verildi.
- Askerden arındırılmış bölge kaldırılacak. Türkiye buralarda askerî tedbir alabilecek.

Buna göre;

- I. Boğazların uluslararası alanda önemini kaybettiği
- II. Türkiye'nin boğazların egemenliğini tamamen elde ettiği
- III. Türkiye'nin uluslararası etkinliğinin arttığı
- IV. Türkiye'nin ekonomik açıdan kazanç elde ettiği

yargılarından hangilerine ulaşabilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II, III

58. Lozan Antlaşması'ndan sonra ülkemizin dış politikasında gelişmelerden bazıları şunlardır:

- I. Balkan Antantı'nın imzalanması
- II. Sadabat Paketi'nin yapılması
- III. Musul sorununun yaşanması
- IV. Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- V. Hatay'ın anavatanına katılması

Verilen gelişmelerden hangilerinin uluslararası barışa katkı sağladığı söylenebilir?

- A) III, IV, V
- B) I, III, IV
- C) II, III, V
- D) I, II, IV

59. Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümünde takip ettiği barışçıl dış politika, dünya devletlerinin takdirini toplamıştı. Bunun üzerine İspanya, Türkiye'nin üye olması için Milletler Cemiyeti'ne öneri sundu. İspanya'nın önerisini kabul eden Cemiyet, Türkiye'ye üyelik teklif etti. Dünya barışına katkı sunmak isteyen Türkiye, bu teklifi kabul ederek 18 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyeti'ne üye oldu.

Buna göre Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olmasına;

- I. Türkiye'nin yurttan barış, dünyada barış politikasını uygulaması
- II. Türkiye'nin, dünya devletlerinin hak ve bağımsızlığına saygı göstermesi
- III. Türkiye'nin Hatay'ı anavatanına katma çalışmaları yapması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

60. Türkiye'nin uluslararası sorunların çözümünde takip ettiği barışçıl dış politika, dünya devletlerinin takdirini toplamıştı. Bunun üzerine İspanya, Türkiye'nin üye olması için Milletler Cemiyeti'ne öneri sundu. İspanya'nın önerisini kabul eden Cemiyet, Türkiye'ye üyelik teklif etti. Dünya barışına katkı sunmak isteyen Türkiye, bu teklifi kabul ederek 18 Temmuz 1932'de Milletler Cemiyeti'ne üye oldu. Türkiye, Cemiyete üye olduktan sonra da dünya barışına katkı sunmaya devam etti.

Buna göre Türkiye,

- I. Yabancı Okullar Sorunu
- II. Nüfus Mübadelesi Sorunu
- III. Dış Borçlar Sorunu
- IV. Hatay Sorunu
- V. Boğazlar Sorunu

gelişmelerden hangilerini Milletler Cemiyeti kanalıyla çözmüştür?

- A) I, V
- B) IV, V
- C) I, II VI
- D) III, IV, V

CEVAP ANAHTARI

1. DOĞRU- YANLIŞ

- a. D
- b. D
- c. Y
- d. D
- e. Y
- f. D
- g. D
- h. D
- i. Y

2. BOŞLUK DOLDURMA

- a. gerçekçi
- b. galip
- c. Balkan Antantı'na
- d. Düyûn-u Umûmiye
- e. Ankara Antlaşması
- f. Fransa
- g. Tam Bağımsızlık, Gerçekçilik, Akılcılık, Mütakabiliyet, Milli Menfaatleri Esas Alma, Barış, Türk ve Dünya Kamuoyunu Dikkate Alma
- h. Nüfus Mübadelesi
- i. Hatay
- j. Almanya-İtalya

3. AÇIK UÇLU SORULAR

4.

	OLUMLU	OLUMSUZ
a.	✓	
b.	✓	
c.		✓
d.	✓	
e.	✓	
f.		✓
g.	✓	
h.		✓
i.		✓

5. EŞLEŞTİRME

- a. Milletler Cemiyeti
- b. Dış Borçlar
- c. Ankara Antlaşması
- d. Birleşmiş Milletler
- e. Musul Sorunu
- f. Balkan Antantı
- g. Yabancı Okullar
- h. Nüfus Mübadelesi

6. AÇIKLAMA - KELİME EŞLEŞTİRME

1 — e 2 — f 3 — d

4 — c 5 — b 6 — a

- 7. C
- 8. B
- 9. C
- 10. B
- 11. A
- 12. D
- 13. B
- 14. A
- 15. C
- 16. C
- 17. B
- 18. D
- 19. B
- 20. D
- 21. D
- 22. B
- 23. C
- 24. B
- 25. A
- 26. D
- 27. B
- 28. D
- 29. D
- 30. D
- 31. B
- 32. B
- 33. A
- 34. B
- 35. D
- 36. C
- 37. D
- 38. C
- 39. C
- 40. A
- 41. B
- 42. D
- 43. C
- 44. C
- 45. C
- 46. D
- 47. A
- 48. C
- 49. A
- 50. A
- 51. D
- 52. A
- 53. D
- 54. D
- 55. C
- 56. A
- 57. B
- 58. D
- 59. B
- 60. B

meb.gov.tr